

Til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalget

Skanderborg, den 15. oktober 2010

Dansk vandforsyning har brug for handling nu

Seneste pesticidvarslingsrapport bekræfter dystre tal fra grundvandsovervågningen tidligere i år. Tallene understreger behovet for en obligatorisk udlægning og gennemførelse af Boringsnære Beskyttelsesområder (BNBO) som foreslået af Landbrug og Fødevarer og vandværksforeningerne.

DANVA rettede i maj måned en henvendelse til Miljø- og Planlægningsudvalget, hvor vi gjorde opmærksom på den foruroligende stigning i pesticidfund i grundvandet, som GEUS årlige grundvandsovervågningsrapport konstaterer og dokumenterer. Danmarks Radio og en lang række andre medier har i løbet af sommeren sat fokus på problemet, der betyder, at en række forsyninger er lukningstruede på grund af pesticider (både forbudte og lovlige) samt, vandforbrugere i nogle områder må drikke vand med et pesticidindhold over grænseværdien. Mange borgere har i læsebrevne mv. tilkendegivet, at de finder det uacceptabelt, at der sprøjtes med pesticider tæt ved deres vandboringer.

Af rapporter fra GEUS fremgår, at 5 % af alle vandboringer er påvirket af pesticider, og at 1,2 % i dag er forurenede med godkendte sprøjtemidler over grænseværdien. Ikke mindre end en femtedel af alle forurenede borer rammes af sprøjtemidler, der stadig anvendes af landbrug og andre brugere. Det betyder, at myten om, at det kun er fortidens synder, der forurener vores drikkevand ikke længere giver mening. I den sammenhæng må vi understrege, at et forbud mod pesticider altid kommer for sent – nemlig når forureningen er sket!

Senest har årets rapport fra GEUS vedrørende varslingsystemet for pesticider dokumenteret, at glyphosat (aktivstoffet i Round-Up) kan udvaskes til grundvandet i koncentrationer langt over grænseværdien. I vores tidligere henvendelse gjorde vi opmærksom på behovet for her og nu at få udlagt Boringsnære Beskyttelsesområder (BNBO) omkring alle vandforsyningsboringer som en forudsætning for at få gennemført den nødvendige beskyttelse af drikkevandet. Både Landbrug og Fødevarer og de to vandværksforeninger, DANVA og FVD, er enige om nødvendigheden heraf. På trods af dette har Miljøministeren valgt at fremlægge et udspil til Grøn Vækst, der kun inkluderer en helt utilstrækkelig 25 meter zone rundt om indvindingsboringer.

En effektiv beskyttelse af drikkevandet kræver konkret og lokal viden om geologi, hydrogeologi, indvindingsstørrelse og arealanvendelse omkring boringen. Den vil vi ikke få med indførelsen af en generel 25 meters sprøjtefri zone, der alene vil sørge for en bedre og nødvendig sikring af borer mod eksempelvis landbrugsmaskinernes sprøjtearme. DANVA vil derfor opfordre til, at Miljøministeriets egen vejledning om bo-

Side 1 af 2

ringsnære beskyttelsesområder bruges til at udlægge og gennemføre obligatoriske restriktioner til beskyttelse af boringerne i de relevante områder.

Kommunerne kan i princippet i dag udlægge boringsnære beskyttelseszoner efter vejledningen, men den reelle gennemførelse er betinget af, at de berørte grundejere frivilligt ønsker en sådan. Flere vandværker har forsøgt at udmønte vejledningen gennem konkrete projekter, men desværre uden den store succes. Vi skal i øvrigt gøre opmærksom på, at der i en række andre europæiske lande (bl.a. Sverige, Tyskland og Holland) er en betydelig mere restriktiv politik på området.

Udover at der er store mangler omkring arealanvendelsen omkring boringerne, har Staten også undladt at opdatere vandværkerne om hvilke relevante sprøjtemidler og deres nedbrydningsprodukter, der er relevant at analysere for. Således er bilagslisten til boringskontrolvejledningen – på trods af årlige henvendelser fra DANVA – ikke revideret i mere end ti år. Ligeledes markedsføres der i dag en række sprøjtemidler, som der reelt ikke findes analysemulighed for. Foreningen står uforstående overfor, at der kan godkendes midler, som vi ikke kan kontrollere. Sker der et uheld med disse midler, så er der ingen mulighed for at følge forureningen. Dette er helt uacceptabelt for vandforbrugerne.

Obligatorisk BNBO er efter vores opfattelse nødvendigt for at bevare en vandforsyning baseret på rent grundvand, således som det er forudsat i såvel Grøn Vækst initiativet og i forslaget til handlingsplan for sikring af drikkevandskvaliteten.

Vi håber derfor på, at der også i Folketinget kan skabes opbakning til dette.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen

DANVA